

Vragen en bijbehorende antwoorden t.b.v. de voorbereiding op de beoogde informatiebijeenkomst op 17 februari 2017 voor PS.

Vragen Groenlinks:

1. Welke opgaven en knelpunten ziet u ten aanzien van toezicht en handhaving in Brabant?

Antwoord:

Antwoord: in 2017 geven we relatief veel aandacht aan de BRZO-bedrijven, de veehouderijen en de nieuwe wet Natuurbescherming.

De opgave voor toezicht en handhaving van alle wetten is vastgelegd in het jaarlijkse uitvoeringsprogramma dat wordt opgedragen aan de omgevingsdiensten. Daarbij zijn volgens de uitgangspunten van de provinciale Handhavingskoers 2013-2016 de middelen toegekend op basis van een door GS vastgestelde risicogerichte prioritering.

De uitvoering wordt gemonitord. Zo kunnen we mee bewegen op basis van de risico's. Voor nieuwe ontwikkelingen kunnen daarnaast aanvullende opdrachten worden verstrekt. Bijvoorbeeld om nieuwe toezichts-methodieken te ontwikkelen.

2. Hoe kunnen we zorgen dat de prestaties ten aanzien van naleving meer in de buurt komen van de outcome-doelen?

Antwoord: de doelstellingen van de Handhavingskoers zijn outcome-doelstellingen. Er zijn vele factoren die de naleving positief en negatief beïnvloeden. De provincie heeft niet alle (beïnvloedings)touwtjes in handen. In de door uw Staten op 12 oktober 2012 vastgestelde nota Handhavingskoers 2013-2016 zijn beleidslijnen opgenomen om de naleving te verbeteren. Via de omgevingsdiensten worden die beleidslijnen uitgevoerd. De nota wordt in 2017 geëvalueerd (op basis van art 2017a Provinciewet). De evaluatie vormt een startpunt en ingrediënt voor de beantwoording van deze vraag. De evaluatie wordt voorgelegd aan uw Staten.

3. Leveren de deelnemers aan de GR voldoende middelen voor de opgaven van SSiB? Hoe verloopt de samenwerking?

Antwoord: de kracht van SSiB zit in de samenwerking. Vandaar dat de provincie er op gekoerst heeft om SSiB als collectieve taak op te laten nemen in de programma's van de Omgevingsdiensten. Een collectieve taak is een taak die geldt voor alle deelnemers.

De provinciale autonomie is daarmee ingeperkt. De besluitvorming is voorbehouden aan het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdiensten. Eind 2016 is aan het Algemeen Bestuur van iedere omgevingsdiensten gevraagd om SSiB voor langere termijn te continueren. Dit is niet in alle regio's gelukt. In regio's Noord en Zuidoost wel en besloten tot een structurele voortzetting van SSiB. In de regio Midden-West is besloten om de samenwerking in 2017 voort te zetten. Tevens is besloten om 2017 te gebruiken om te onderzoeken hoe de structurele continuering inhoud kan krijgen.

4. Om als Statenleden een goede indruk te krijgen van de actuele handhavingsopgave: Wat is de opbrengst van het laatste gezamenlijke handhavingswEEKEND waarin 60 boa's op pad gingen; is er een overzicht van de proces-verbalen? Wat was het totaal aantal aangetroffen overtredingen en van welke aard waren deze?

Antwoord: deze vraag is eerder beantwoord op 18 januari.

De ca. 60 opsporingsambtenaren afkomstig van gemeenten, Staatsbosbeheer, Natuur monumenten, Brabants landschap, politie, Sportvisserij Nederland, en jachttopzichters zijn in het weekend van 15 en 16 oktober op pad geweest. Naast het handhavende aspect stonden kennisoverdracht en netwerkontwikkeling centraal. Tijdens deze surveillance zijn de opsporingsambtenaren zichtbaar aanwezig geweest in het buitengebied en hebben hierbij vaak interactie gehad met de diverse recreanten, inwoners, en passanten. In het algemeen was men erg blij met extra toezicht en handhaving in het buitengebied. Dergelijke actie gaan herhaald worden. In de jaarkalender 2017 SSib wordt uitgegaan van acties in alle 3 de regio's op de thema's afval, stroperij en wildcrossen. Doordat we zicht krijgen op hotspots afvaldumpingen kunnen we daar tijdens acties extra aandacht aan besteden, zo ook voor de waarnemingen wildcrossers. Op die plekken waar zij vaak worden waargenomen gaan we de gerichte acties tegen wildcrossers te organiseren.

Proces verbalen 15 en 16 oktober 2016

1x BSBm afval verbranden
24x loslopende hond
5x MTB buiten de route
7x visserijwet
2x gemotoriseerd verkeer in natuurgebied
2x Flora Fauna wet
2x rijden in geslotenverklaring

Proces verbalen 18 november 2016

5x afvaldump waarvan 2x hennep

Er zijn op diverse locaties waarnemingen gedaan van crossen in bos- en natuurgebieden (circa 12 waarnemingen). Er is diverse malen gewaarschuwd voor loslopende honden. Er zijn ruim 40 waarnemingen gedaan van afvaldumpingen (deze zijn direct doorgezet naar instanties). 2 maal is er een hennepafval dumping aangetroffen. Er is gecontroleerd op vissen zonder vergunning en er is een visfuk in beslag genomen.

Bij (nachtelijke) statische controles aan de grens, zijn door politie, enkele buitengewoon opsporingsambtenaren en leden van het handhavingsteam buitengebied circa 90 voertuigen en hun bestuurders gecontroleerd. Doel was in beeld te kunnen brengen wat er s ` nachts in het buitengebied aan vervoersbewegingen en activiteiten zijn. Deze controle resulteerde in 1 aanhouding en 2 in beslag genomen voertuigen ivm openstaande boetes.

Tevens werden 10 meldingen van afval gedaan, een aantal vissers gecontroleerd waarbij alles in orde was, en waarnemingen van wildcrossen gedaan. Er zijn geen directe acties uitgevoerd op het wildcrossen, deze acties hebben op andere data gedurende het jaar 2016 plaatsgevonden.

5. Hoe gaat het met toezicht en handhaving ten aanzien van de beheerplannen Natura2000 (handhavings- en toezichtparagraaf)? Waarom vormt dit geen onderdeel van de opdracht? Zien de Omgevingsdiensten hier wel een taak? Zo ja, hoe wordt deze ingevuld en zo nee, welke organisatie neemt deze dan op zich?

Antwoord: in Brabant liggen 21 Natura 2000 gebieden waarvoor een beheerplan is of wordt opgesteld. GS hebben in 2016 de opdracht aan de ODBN gegeven om voor een aantal Brabantse Natura 2000 gebieden een handhavingsplan bij het beheerplan op te stellen. De ODBN voert de opdracht in samenwerking met de ODZOB uit.

Hoofdvraag voor de opstelling van het handhavingsplan is: op welke wijze kan toezicht en handhaving bijdragen aan het realiseren van de beheerdoelen van het Natura2000 gebied.

De handhavingsplannen worden samen met de partners in het betreffende Natura 2000 gebied ontwikkeld en opgesteld. Dit betekent dat de terreinbeheerders, gemeenten, waterschap, politie en provincie samenwerken om dit plan te maken. De coördinatie en 'penvoering' ligt bij de Omgevingsdienst.

Op 16 februari 2016 is het eerste handhavingsplan Natura 2000 vastgesteld (Markiezaat).

De overige zijn in voorbereiding. In het eerste kwartaal van 2017 zullen er nog 13 worden vastgesteld. De planning is mede afhankelijk van de vaststelling van de onderliggende beheerplannen Natura2000. Sommige handhavingsplannen worden door andere overheden opgemaakt zoals de provincie Limburg of het Ministerie van EZ, dit heeft te maken met de ligging van de gebieden.

6. Berust het toezicht op de naleving van de natuurcompensatieplicht door bouwactiviteiten bij (één van) de Brabantse Omgevingsdiensten? Is dit goed geregeld? Is er een goede registratie en afstemming van natuurcompensaties en -compensatieverplichtingen in Brabant?

Antwoord: de provincie registreert en bewaakt de natuurcompensaties en de bijbehorende -verplichtingen. Dit proces valt onder de verantwoordelijkheid van de opgave Ruimte, en is gekoppeld aan het toezicht op de bestemmingsplannen. De compensatieplannen worden hiervoor geregistreerd en de voortgang bewaakt.

Veldcontroles worden op verzoek van de provincie uitgevoerd door de omgevingsdienst Brabant Noord.

7. Hoe hebben de Diensten zich voorbereid op de VTH-taken in het kader van de nieuwe Nb-wet, vanaf 2017? Dus kennis en uitvoering ten aanzien van de bescherming van kwetsbare natuurgebieden (Natura 2000), dier- en plantensoorten en houtopstanden? Onze fractie heeft daarbij specifiek een vraag ten aanzien van toezicht op naleving van de gedragscodes flora en fauna, een taak die gedecentraliseerd is vanuit de RVO.

Antwoord: de provincie heeft zich samen met de omgevingsdiensten voorbereid op de komst van de Wet natuurbescherming. Via een gezamenlijk projectteam heeft een goede afstemming tussen strategisch beleid en de inrichting van het uitvoeringsloket plaatsgevonden. De ODBN heeft via impactanalyses de gevolgen voor de uitvoering van de VTH taken in beeld gebracht, evenals de benodigde deskundigheid en capaciteit bij het door de provincie gekozen ambitieniveau voor het eerste jaar. Veel onderdelen van de Wet natuurbescherming werden al uitgevoerd bij de omgevingsdiensten. De aanwezige kennis en ervaring is ingezet bij de implementatie van de uitbreiding aan taken en bevoegdheden.

GS heeft besloten het bestaande uitvoeringsniveau van het RVO over te nemen voor de nieuwe taken die gedecentraliseerd zijn vanaf 2017. Dit is verwerkt in de

opdracht aan de omgevingsdiensten. Het inrichten van de uitvoeringsorganisatie en inzet van voldoende deskundige medewerkers binnen de kaders van de opdracht VTH 2017 is de verantwoordelijkheid van de diensten. Wel zijn er tussen de dienst (ODBN) en het RVO afspraken gemaakt om daar waar nodig gebruik te maken van de expertise van het RVO (het gaat dan vooral om ecologische kennis).

Voor toezicht en handhaving hanteerde het RVO een reactieve werkwijze. De provincie is in 2017 zo ook gestart. Het RVO is momenteel bezig met de dossieroverdracht aan de provincies. Deze dossiers worden geïnterpreteerd ten behoeve van de taakomvang en er vindt een risicobeoordeling plaats. Op basis van de inventarisatie en de opgedane eigen ervaring wordt in 2017 een toezichtsaanpak ontwikkeld. Hiervoor is een opdracht aan de ODBN verleend.

Toezicht op gedragscodes

Beheerders en initiatiefnemers van ruimtelijke projecten kunnen werken volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Deze werkwijze zorgt ervoor dat overtredingen van de soortbeschermingsbepalingen worden voorkomen en de werkzaamheden dus zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht. Momenteel worden enkele gedragscodes herzien in verband met de inwerkingtreding van de nieuwe wet Natuurbescherming. De provincies worden vóór de goedkeuring gehoord, waarbij een IPO-taakgroep ook speciaal kijkt naar de toetsbaarheid / handhaafbaarheid. De gedragscodes als zodanig vormen geen aparte categorie voor toezicht. Als er een klacht is of een mogelijk illegale situatie wordt gemeld, wordt bij de initiatiefnemer gecheckt of er aantoonbaar volgens een gedragscode wordt gewerkt. In dat geval is er geen sprake van een overtreding.

8. Hoe bereiden de Diensten zich voor op de Omgevingswet? Graag zouden we ingaan op:

- Zorgplicht
- Doelvoorschriften
- Maatwerkvoorschriften
- Functie van toezichthouder: overheid of markt?

Antwoord: de omgevingsdiensten hebben projectplannen/plannen van aanpak. Ze maken op dit moment impactanalyses voor hun werkprocessen en willen pilots draaien om te oefenen. De definitieve wetgeving en de invulling daarvan door de provincie (en gemeenten), bepaalt uiteindelijk hoe groot het daadwerkelijke effect is op de werkprocessen (ook in uren en in middelen). Daarnaast adviseren de diensten vanuit hun kennis de provincie in het implementatietraject.

Onder de nieuwe wet zal naar alle waarschijnlijkheid de uitgebreide vergunningprocedure hetzelfde blijven voor de bedrijven, waarvoor de provincie bevoegd gezag is. Wel gelden er meer algemeen geldende bepalingen, waarover in de vergunning niets meer hoeft te worden opgenomen.

De nieuwe wet zal een algemene en een specifieke zorgplicht kennen. De specifieke zorgplicht worden in de uitvoeringsregelingen (Algemene maatregelen van bestuur, AMVB's) nader uitgewerkt. Onder de nieuwe omgevingswet en het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) wordt getracht meer flexibiliteit in voorschriften te bieden op basis

van gelijkwaardigheid in oplossingen. Dus meer te richten op doelvoorschriften. Dit zal in het implementatietraject t/m 2019 uitgewerkt moeten worden door de provincie in haar vast te stellen kaders en instrumenten (visie, verordening, nota VTH-beleid,) en door de OD-en zelf in hun werkprocessen.

We hebben onderzoeken (nalevingsmanagement en borging van deskundigheid binnen bedrijven) uitgevoerd, die richting geven aan mogelijke oplossingen.

Onder de nieuwe wet worden toezichthouders steeds meer specialist in naleving in plaats van controleur van regels. Deze veranderende rol sluit aan op de beleidslijnen die met de provinciale Handhavingskoers 2012-2016 al zijn ingezet.

Vragen Partij voor de dieren

9. Zijn de resultaten van het verscherpte toezicht op de veehouderij al beschikbaar?

Antwoord: thans loopt er een pilotproject met 9 gemeenten. De resultaten daarvan komen in april beschikbaar. Deze resultaten worden met een voorstel voor de intensivering Toezicht aan u voorgelegd.

10. Is er zicht op hoe de monitoring luchtwassers verloopt? Zijn er mogelijkheden om knelpunten / problemen bij de monitoring op te lossen? Zijn inmiddels meer gemeenten geïnteresseerd in samenwerking met de provincie in dit traject?

Antwoord: ja, bij elk toezichtbezoek wordt hier aandacht aan besteedt. Er is geen wettelijke basis om de knelpunten op het gebied van registratie en rapportage op te lossen.

Het is nog niet duidelijk hoe de pilot 'intensivering toezicht veehouderijen' uitpakt en dus of er voldoende meerwaarde van uit gaat voor andere gemeenten om deel te gaan nemen.

11. Is er samenwerking met de waterschappen met betrekking tot het toezicht op de kwaliteit oppervlaktewater (in relatie tot veehouderij en landbouw).

Antwoord: in de uitvoering door de omgevingsdiensten zijn de contacten met de Waterschappen georganiseerd. Zowel op het gebied van vergunningverlening als op het gebied van het toezicht zijn er contacten. Daarnaast werken alle partners in het omgevingsrecht samen in het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht. Provincie, gemeenten maar ook waterschappen zijn hierin vertegenwoordigd.

12. Hoe verloopt toezicht en handhaving met betrekking tot de winterrust in de ganzenfoerageergebieden? Is er toezicht op jagers / jachtaktehouders in het algemeen?

Antwoord: wij verwijzen naar het antwoord op technische vragen van Groen Links op 23 september 2016, waaraan uw Partij voor de Dieren refereerde in uw schriftelijke vragen van 1 november 2016 met kenmerk [C2197386/4097504](#).

Op dit moment vindt er toezicht plaats in verband met verleende ontheffingen voor schadebestrijding en beheer; en tevens wordt er geacteerd op basis van signalen uit het veld (bijv. via SSIB).

[Toezicht op jagers/jachthouders in het algemeen](#)

De ODBN voert toezicht uit op het faunabeheer en schadebestrijding.

De jachtaktehouder die hier uitvoering aan geeft is gehouden aan voorwaarden uit de ontheffing en dient documenten bij zich dragen waaruit blijkt dat hij gemachtigd is door de grondgebruiker en voldoet aan de regels voor gebruik van het geweer (zoals legitimatie en een geldige jachtakte).

Indien tijdens het toezicht een jager c.q. schadebestrijder wordt aangetroffen worden deze documenten gecontroleerd.

In de praktijk komt het zelden voor dat daadwerkelijk iemand wordt aangetroffen in het veld, dit heeft te maken met de grote oppervlakte van de gebieden, en de tijdstippen waarop schadebestrijders en jagers doorgaans in het veld zijn.

Om bovenstaande reden vindt ook geen algemeen toezicht plaats op de jacht (jachtsoorten). Wel worden meldingen opgevolgd. Dit is in lijn met de werkwijze van Economische Zaken en de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit, die door GS is overgenomen bij aanvang van deze uitvoeringsbevoegdheden.

Een risicoverhogende factor is dat we hier te maken hebben met mensen die een vuurwapen bij zich dragen. Onze toezichthouders zijn niet bewapend. Vanwege de veiligheid van onze toezichthouders worden geen vuurwapens gecontroleerd en vindt toezicht niet plaats tijdens de nachtelijke uren. Een uitzondering hierop vormen gecoördineerde acties onder regie van de politie in SSIB-verband, bijvoorbeeld in het kader van het speerpunt stroperij.

In 2017 wordt de handhavingsaanpak voor het faunabeheer bijgesteld. I.v.m. de verbrede taken onder de Wet natuurbescherming wordt een vernieuwde aanpak voor het veldtoezicht op grond van deze wetgeving ontwikkeld.

Afspraken met partners als politie/Justitie blijven belangrijk omdat de korpschef van de politie verantwoordelijk is voor het uitgeven van de jachtaktes. Daarnaast is de politie bevoegd om de jachtaktehouders te controleren op het gebruik van het wapen en de munitie alsmede de opslag en het vervoer daarvan (in het kader van de Wet wapens en munitie).

De korpschef is ook bevoegd om de jachtakte in te trekken bij misbruik of misstanden.

13. Heeft de provincie zicht op de kwaliteit van toezicht en handhaving door gemeenten? Wat gebeurt er als gemeenten tekort schieten en provinciale belangen als natuurbescherming zouden kunnen worden bedreigd?

Antwoord: Bij toezicht op de uitvoering van gemeenten en waterschappen is er in eerste instantie sprake van horizontaal toezicht. Dus toezicht van de gemeente- en waterschap raad op de uitvoering door college van B&W en het dagelijks bestuur van het waterschap.

Via de lijn van het Interbestuurlijk Toezicht heeft de provincie zicht op de kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) van Wabo-taken (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) door gemeenten en waterschappen. Dit toezicht vindt globaal en op afstand plaats door jaarlijks te controleren of gemeenten en waterschappen beschikken over een actueel handhavingsbeleid, en jaarlijks een uitvoeringsprogramma en een evaluatieverslag vaststellen dat voldoet aan de kwaliteitscriteria die zijn opgenomen in Bor en Mor (Besluit omgevingsrecht en Ministeriële richtlijn omgevingsrecht). Niet elk jaar worden alle documenten van alle organisaties op alle criteria inhoudelijk beoordeeld. Er is voor gekozen in ons beleidskader IBT om jaarlijks een aantal aspecten onder de loep te nemen bij alle

organisaties en elk jaar te variëren in welke aspecten worden beoordeeld. In ons uitvoeringsprogramma IBT wordt dit jaarlijks geconcretiseerd.

Dit Interbestuurlijk toezicht dient er voor om te zorgen dat gemeenten zeggen wat ze doen en doen wat ze zeggen t.a.v. VTH-taken. Zodat de burger kan vertrouwen op zijn gemeente en waterschap. Het interbestuurlijk toezicht dient niet om de provinciale belangen veilig te stellen. Daar is bijv. de Verordening ruimte voor. Blijkt uit het interbestuurlijk toezicht dat een gemeente of waterschap in gebreke blijft, dan passen wij de zgn. interventieladder toe, naarmate het gebrek groter of zwaarder is of de organisatie herstel nalaat, gaan wij hoger op de interventieladder: die loopt van signaleren, via hoor en wederhoor, naar bestuurlijk overleg en als ultiem middel de 'indeplaatsstelling', d.w.z. dat de provincie de taken overneemt en op kosten van de gemeente of het waterschap uitvoert wat de gemeente of het waterschap zelf nalaat. Dit laatste komt zeer zelden voor.

14. Hoe verloopt de monitoring van doelsoorten in N2000?

Antwoord: ecologische monitoring maakt geen onderdeel uit van de VTH-opdracht. Binnen de provincie heeft het programma Natuur een opdracht tot ecologische monitoring. Voor het monitoren van N2000 doelsoorten wordt gebruik gemaakt van de gegevens die verzameld worden voor het Subsiestelsel Natuur en Landschap (SNL). Deze gegevens worden aangevuld met gegevens uit de NEM meetnetten (<http://www.netwerkecologischemonitoring.nl/home>). Met deze dataset kan per N2000 gebied de kwaliteit beoordeeld worden. Op landelijk niveau is de monitoring van N2000 doelsoorten geregeld in het NEM (<http://www.netwerkecologischemonitoring.nl/home>). In elk N2000 beheerplan is een monitoringparagraaf opgenomen waarin de monitoring is uitgewerkt. De beheerplannen worden na 6 jaar geëvalueerd. Deze evaluatie gaat niet zozeer over de aantallen per soort, maar over de oppervlakte en kwaliteit van de aangewezen habitattypen en het leefgebied van aangewezen soorten.

15. Is er toezicht op de activiteiten van defensie buiten de militaire terreinen, zoals verstoring van N2000 door laagvliegen of oefeningen? Wie is verantwoordelijk voor VTH binnen de defensie terreinen (ook daar ligt soms N2000)?

Antwoord: de VTH taken voor activiteiten van nationaal belang, waaronder activiteiten op militaire terreinen en oefengebieden (waaronder wij ook luchtoefengebieden verstaan) liggen onder de Wet natuurbescherming bij het Rijk.

Voor wat betreft het toezicht worden in Noord-Brabant, onder coördinatie van de Provincie, handhavingsplannen voor de Natura 2000 gebieden gemaakt (zie ook het antwoord op vraag 5). In het Natura 2000 gebied de Markiezaat levert het laagvliegen door Defensie verstoring op bij de vogels. Het bewaken van de rust van de overwinterende vogels is een te realiseren beheerdoel. Op basis van het Handhavingsplan Markiezaat zijn afspraken met Defensie gemaakt over hoe de verstoring door laagvliegen aan de Vliegbasis Woensdrecht wordt gemeld en hoe de afspraken over laagvliegen worden gemonitord.

In de actualisatie van het Handhavingsplan (december 2016) is vastgesteld dat door het overleg de verstoring door laagvliegen in de Markiezaat is afgenomen. De in de provincie Noord-Brabant gelegen Defensie terreinen zelf, zijn geen Natura 2000 gebied.

